Uwaga! Numer nie jest antydatowany!

Cena 15 gr.

Dziś 8 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja: Kraków, Rynek 6. I. p. tel. 120-76. Lwów, Mochnackiego l. 48 Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34.

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . —4 zł. bez dostawy tj. przy odbiorze w kratorach wydawn. miesięcznie . 3·50 zł.

Rok VII. Kraków-Lwów poniedziałek 20 sierpnia 1934 Nr. 228 ABC

MILITARYZACJA POLITYKI

I. Policja a wojsko

W r. 1919, w czasie konferencji pokojowej, na jednem z wielkich śniadań politycznych zdarzyło mi się mieć za sąsiada przy stole sędziwego już p. Lepine, głośnego niegdyś prefekta Paryża i okolicy, mającego sławę największego policjanta w Europie. Rad byłem z tego towarzystwa, gdyż dużo skorzystałem w życiu z rozmów z ludźmi, którzy w jakiejś ważnej dziedzinie przewyższyli innych swemi zdolnościami, wiedzą i doświadczeniem.

Powiedziałem tedy na wstępie memu sąsiadowi, że będąc przedstawicielem narodu, który dziś odbudowuje swe państwo, zwracam się często myślą ku sprawie organizacji policji, którą uważam za jedno z ważniejszych zagadnień organizacji państwa. Chciałbym tedy wyzyskać szczęśliwą sposobność i z jego ust usłyszeć poglądy na rozmaite punkty tej sprawy.

P. Lepine, który pomimo podeszłego wieku, uderzył mię niepospolitą żywością umysłu, z przyjemnością przyjął rozmowę o przedmiocie, w którym się czuł mocnym.

Poruszając różne kwestje z dziedziny policyjnej, między innemi rzekłem:

— Zdaje mi się, że najlepszym materjałem na policjantów są byli wojskowi

— Najgorszym — usłyszałem w odpowiedzi ku wielkiemu memu zdziwieniu.

— Sądzę — odrzekłem — iż żywioł w który wpojono dyscyplinę, który nauczono dokładności w wykonywaniu rozkazów, jest w policji przedewszystkiem potrzebny: w nadzwyczajnych zaś wypadkach ma ogromne znaczenie jego bojowa sprawność.

— Tak — mówił p. Lepine — ale niech pan nie zapomina, że wojsko a policja to są dwie zasadniczo różne organizacje, z całkiem różnemi celami i metodami działania. Celem wojska jest walka z nieprzyjacielem kraju, celem zaś policji utrzymanie porządku wśród własnych rodaków. Gdy wojsko zaczyna działać, zadaniem jego jest dokonać jak największego zniszczenia; gdy zaś wprowadzamy w ruch policję, zadaniem jej jest osiągnąć swój cel z jak najmniejszem zniszczeniem życia i mienia ludzkiego. Doświadczenie całego życia mi dowiodło, że byli wojskowi, i to właśnie najlepsi nieraz wojskowi, są najgorszymi policjantami, bo starają się jak najwięcej bić, zabijać i niszczyć to, co spotykają na drodze. Dobry policjant, to jest jednostka cywilna, nie w ujemnem, broń Boże, tego słowa znaczeniu, nie tchórz, bo w policji większej nieraz odwagi indywidualnej potrzeba, niż w wojsku. Od początku musi się ona kształcić na policjanta, a nie na wojskowego.

Było to niesłychane proste i jasne sformułowanie różnicy między policją a wojskiem. Zostałem odrazu przekonany, że wojsko nie może być szkołą ludzi, którzy mają być policjantami.

W dalszej rozmowie p. Lepine zwrócił moją uwagę na to, że policjant wszystkich stopni przy spełnianiu swego obowiązku spotyka się często z sytuacjami skomplikowanemi i bądź nie ma czasu na odwołanie się do władzy wyższej, bądź to odwołanie się nie na wieleby mu się przydało, bo trzeba taką sytuację bezpośrednio, własnemi oczyma widzieć, żeby móc w niej znaleźć radę. Musi więc umieć myśleć samodzielnie, na własny rachunek, i umieć postąpić samodzielnie, na własną odpowiedzialność. W wojsku takie sytuacje są rzadkie, można powiedzieć, wyjątkowe (zwłaszcza, gdy chodzi o niższe organy) i dlatego tam pierwszą rzeczą jest ścisłe wykonanie rozkazu, który przeważnie bywa bardzo dokładny. Dlatego to w policji, gdzie zwierzchnik, nie znający sytuacji na miejscu, często wydaje instrukcję bardzo ogólnikową, wykonawca, wykształcony po wojskowemu, łatwo traci głowę i w braku jej nadrabia pięścią.

Idąc na śniadanie do Pałacu Luksemburskiego w gronie senatorów francuskich, nie spodziewałem się, że dostanę taką świetną paralelę między policją a wojskiem i taką przystępną dla profana lekcję o organizacji policji od największego w swoim czasie policjanta w Europie.

Uzupełniają mi tę paralelę wspomnienia rozmów z wybitnymi wojskowymi, którzy zgodnie twierdzili, iż plagą wojska są policjanci. Nic tak nie rozkłada armji, nie niszczy w niej ducha wojskowego, ducha koleżeństwa, wspólnych aspiracyj i wspólnych ambicyj, honoru, bohaterstwa i poświęcenia, jak kręcenie się po niej ludzi ze skłonnościami i wyszkoleniem policyjnem, a co jeszcze gorzej, z policyjnemi instrukcjami.

Przypomina mi się rozprawa starego Herberta Spencera o postępie. Postęp, według jego określenia, to dyferencja, różnicowanie.

Zgodnie z tem określeniem, w sprawie, o której tu mowa, postępem będzie, jeżeli policja coraz bardziej będzie się różniła od wojska, a wojsko od policji, przy zachowaniu naturalnie, wspólności tej, która musi istnieć między ludźmi, służącymi wspólnej sprawie i mającymi obowiązek nadstawiać za tę sprawę karku. Jeżeli zaś policja będzie się stawała coraz podobniejsza do wojska, a wojsko do policji, będzie to cofaniem się jednej i drugiego, obniżaniem się organizacji państwa, powrotem do barbarzyństwa.

— — — — — — — —

Ta krótka pogawędka o policji i wojsku ma na celu przedewszystkiem pokazanie na prostym względnie przykładzie, jak łatwo jest wypaczyć daną instytucję, zepsuć gruntownie daną dziedzinę organizacji państwowej, jeżeli się nie myśli ściśle o celu, któremu ma ona służyć, o roli, którą się jej przeznacza, o środkach, których musi ona używać jeżeli ma swe zadania spełniać, wreszcie o kwalifikacjach, jakie muszą posiadać ludzie, do niej zaprzęgnięci.

Pogawędka ta jest pożytecznym wstępem do dyskusji w sprawie bardziej skomplikowanej, mianowicie, w sprawie przeniknięcia ducha wojskowego do polityki wogóle, pojmowania zagadnień politycznych i walki politycznej na sposób wojskowy, które po wielkiej wojnie na znacznej połaci Europy aż nadto się uwydatniło.

ROMAN DMOWSKI

* * *

OD REDAKCJI. — Z dniem dzisiejszym rozpoczynamy druk nowego cyklu artykułów pióra Romana Dmowskiego p. t.: „Militaryzacja polityki". Dziś zamieszczamy pierwszy artykuł z tego cyklu p. t.: „Policja a wojsko".

Spokojny przebieg plebiscytu w Niemczech

BERLIN, 19. 8. (Tel. wł.). Dziś odbyło się w Niemczech pierwsze powszechne głosowanie nad nową konstytucją niemiecką, a właściwie **nad jednym fragmentem przyszłej konstytucji Trzeciej Rzeszy, nad zagadnieniem głowy państwa niemieckiego.**

Rząd Hitlera uchylił postanowienia konstytucji wejmarskiej, według której państwo ma mieć prezydenta i kanclerza i głoszącej że funkcje te nie mogą być skupione w jednem ręku, a wprowadził w życie nową zasadę ustrojową, w myśl której **głową państwa niemieckiego ma być wódz narodu i państwa, Adolf Hitler,** któremu przysługują uprawnienia tak prezydenta, **jak i kanclerza.**

Hitler, chcąc swą wszechwładzę oprzeć na woli społeczeństwa niemieckiego zażądał potwierdzenia tej ustawy w drodze plebiscytu.

W plebiscycie tym wzięli udział obywatele niemieccy, posiadający prawo wyborcze, głosowano kartkami z wydrukowanem pytaniem, czy akceptują uchwałę rządu. Pod tem pytaniem **wydrukowano dwie odpowiedzi: „tak" i „nie".** Głosowanie było tajne.

Według wiadomości niemieckich przebieg głosowania był spokojny i w niektórych miastach 100 procentowy. **Liczba głosów „nie" prawie nie istnieje.** Od rana miasta niemieckie urządzały owacje na cześć Hitlera.

Najbardziej żywiołowy charakter miały manifestacje **w Berlinie,** szczególnie na Wilhelmstrasse przed gmachem kanclerskim i przed ministerstwem propagandy. **Hitler w towarzystwie Goebbelsa kilkakrotnie ukazywał się w oknie** gmachu kanclerskiego.

BERLIN, 19. 8. (Tel. wł.). Ze wszystkich miast nadchodzą **wiadomości o spokojnym przebiegu plebiscytu,** który był właściwie wielkim przemarszem głosów pod wodzą organizacyj hitlerowskich. Plebiscyt rozpoczynano defiladami, biciem w dzwony. Ze względu na przygotowania techniczne, wynik plebiscytu spodziewany jest dziś po północy.

Policja londyńska na samolotach

LONDYN, 19. 8. Przed kilku dniami mieszkańcy Londynu obserwowali ze zdziwieniem i zaniepokojeniem samolot, krążący nad stolicą **na wysokości zaledwie 150 do 300 mtr.,** — co stoi w sprzeczności z rozporządzeniami ministerstwa lotnictwa.

Był to samolot typu „autogyre", oddany w służbę Scotland Yardu. Szło o przeprowadzenie prób, czy zapomocą samolotu policja może skuteczniej czuwać **nad bezpieczeństwem ruchu ulicznego.** Z chwilą, gdy obserwator dostrzegł jakiekolwiek zbiegowisko, czy zatamowanie ruchu, — **obniżał lot do 150 mtr. i obserwacje swoje komunikował drogą radjową centrali policyjnej.**

Mordują i krzyczą...

Żydowska Agencja Telegraficzna (Ż. A. T.) donosi z Jerozolimy, że w czasie patrolowania przez dobrowolne oddziały arabskie wybrzeża morskiego obok kolonji „Natania" doszło do **krwawego starcia z Żydami. W czasie starcia trzej Arabowie odnieśli rany, przyczem jeden z nich zmarł.**

Z Jerozolimy ściągnięto większe posiłki policyjne, by nie dopuścić do dalszych starć arabsko - żydowskich.

Ż. A. T. nie podaje, czy jakiś z Żydów odniósł bodaj lekkie obrażenia.

ZE SPORTU LWOWSKIEGO

Fatalny skład Pogoni

Zdumiewająca krótkowzroczność kierownictwa pozbawiła wczoraj Pogoń 2 cenych punktów. Niewiadomo kto wyobrażał sobie, że atak z Zimmerem jako kierownikiem, Naharczewskim o słabej formie i Wackiem Kucharem grającym po bardzo długiej przerwie w szeregach ligowej drużyny, zdobędzie choć jeden punkt na Warszawiance, stojącej na szarym końcu tabel? Przecież forma Zimmera nie była tajemnicą, przecież tak on jak i Naharczewski najpierw w spotkaniu z Hapoelem, a potem z Emigracją dowiedli, że pierwszemu należy się już „emerytura" a drugiemu choćby miesięczny trenning w składzie drugiej drużyny. Czy nie lepiej było spróbować zestawić atak, jeśli już Matjas II nie mógł grać, z drużyny młodszych, wzmocniony Niechciołem i Matjasem I? Nawet w razie przegranej byłaby z tego oczywista korzyść.

Sam przebieg gry mało interesujący, okresami wpadający w bezładną kopaninę nieszczęśliwej piłki, tak jakby nie istniał żaden system gry Drużyny zależnie od okoliczności skupiały się pod jedną lub drugą bramkę i uprawiały „dziki trening". Serję bramek rozpoczyna Warszawianka w 6 min. **Gospodarze wyrównują przez Wacka Kuchara w 22 min.** Ostatni punkt zdobywają goście w 14 min. po przerwie. **Wynik 2:1 dla Warszawianki** niczego nie oznacza i nic nie mówi.

Wiadomości sportowe

Wyścig kolarski o mistrzostwo świata

LIPSK. Wczoraj odbył się wyścig kolarski szosowców o mistrzostwo świata. Popończyk miał od początku **defekt w gumie**, a potem zderzył się z innym kolarzem i musiał wycofać się z biegu. W 6 okrążeniu Olecki, który trzyma się na dość dobrych miejscach **w poszczególnych rundach, (7, 5 itp.), ulega ciężkiemu wypadkowi i musi wycofać się wraz z jednym zawodników holenderskich.** Kolarz polski doznaje okaleczeń i musi być przewieziony do szpitala, lecz stan jego nie jest groźny. Wątpliwem jest, by mógł uczestniczyć w wyścigu Berlin—Warszawa. Startujący ponadto **Kiełbasa jechał b.** regularnie i **zajął 11 miejsce w 2 grupie**, jadącej za grupą czołową. Mistrzostwo świata zdobył Holender Pellenart 2.42.2.2. 2) Doforge o pół długości, 3) Belg Andre. Grupa 13 zawodników, wśród niej **Kiełbasa**, przybyła razem do **mety i Kiełbasa otrzymał 11 pozycję**. Trasa stosunkowo lekka, wynosiła 112.8 klm.

W wyścigu szosowców zawodowców Krajewski był najpierw 18, **później 4, później w 6 rundzie nawet prowadził, na półmetku musiał jednak wycofać się wskutek defektu w rowerze.** Mistrzostwo zawodowców zdobył Belg Kaers, który przebył 225.6 km. w 5 godzin 56.15.6, 2) Włoch Guerra o 30 ctm., 3) Belg Daneels.

O wejście do Ligi

WARSZAWA. Wczoraj rozegrany został w Warszawie **pierwszy mecz z cyklu rozgrywek o wejście do Ligi pomiędzy stołeczną gwiazdą a mistrzem Pomorza, Gryfem. Mecz zakończył się zwycięstwem Gryfu w stosunku 1:0 (0:0).** Jedyną bramkę zdobył Rutkowski.

Dziesięciobój lekkoatletyczny

Wczoraj we Lwowie **na boisku Pogoni rozpoczął się dziesięciobój lekkoatletyczny o mistrzostwo Polski. Na starcie stanęło tylko 4 zawodników: Pławczyk, Wieczorek, Wojtkiewicz i Niemiec. W ogólnej punktacji po pierwszym dniu** zawodów prowadzi Pławczyk, (AZS War.) 4.050 pkt., 2) Wojtkiewicz, (AZS War.) 3780 pkt., 3) Niemiec (Polonia Przemyśl), 3.681, 4) Wieczorek 3.617.

Nieszczęśliwy wypadek kolarza

WARSZAWA. W czasie treningu kolarskiego reprezentacji Polski, wyznaczonej na mecz z Berlinem, **uległ wypadkowi znany kolarz, zwycięzca biegu dokoła Wielkopolski, Starzyński.** Wskutek wypadku doznał on poważnego zranienia prawej dłoni i nie wiadomo, czy będzie mógł uczestniczyć w wyścigu Berlin—Warszawa.

Ze świata

DUBLIN. Mecz tennisowy o puhar Davisa **Szwecja—Irlandja przyniósł w 1 dniu wynik 1:1.**

BERLIN. W meczu tennisowym o puhar Davisa Niemcy—Rumunja **prowadzą po 1 dniu Niemcy 2:0.**

Przed dwudziestu laty...

„Słowo Polskie" z dnia 20 sierpnia 1914 przynosi pierwszy autentyczny opis zbombardowania i spalenia Kalisza.

Naoczny świadek w słowach ostrożnych — ze względu na cenzurę — pisze, że

„miasto przedstawia widok opłakany... Dojść można tylko do mostu, nie puszczają dalej poprostu dlatego, że resztę miasta, tj. Rynek i wąskie boczne ulice są jednem dymiącem **zgliszczem**".

Równocześnie podają dzienniki wiadomość o zgonie Papieża Piusa X.

Z wiadomości krajowych dowiadujemy się, że miasto Kraków uchwaliło **milion koron na Legiony Polskie.**

Międzynarodowy skandal

w czasie przywitania lotników sowieckich w Pradze

PRAGA 19. 8. Jednym z przejawów polityki międzynarodowej, pozostającej obecnie pod znakiem **rokowań bezpośrednich** między poszczególnemi państwami i t. zw. **paktów regionalnych** — są wzajemne wizyty nietylko dyplomatów, ale i przedstawicieli **wojskowości.** Odnosi się czasem wrażenie, że państwa prezentują sobie wzajem swe siły militarne.

Ostatnio atrakcją w międzynarodowej polityce była wizyta lotników sowieckich, cywilnych i wojskowych, w **Warszawie i w Paryżu.** W drodze powrotnej zawadzili oni o **Pragę.** I tutaj w czasie powitania **zaszedł niebywały skandal.**

Oto w chwili, gdy po wylądowaniu samolotów miało nastąpić oficjalne powitanie lotników sowieckich przez reprezentantów rządu czechosłowackiego i armji — **na czoło całej delegacji wysunęli się niespodziewanie komuniści z senatorem Mikuliczkiem na czele, który palnął sobie mówkę, niby na jakimś wiecu komunistycznym.**

Oszołomieni tą niespodzianką oficjalni przedstawiciele Czechosłowacji, z generałem lotnictwa Feifrem, jako reprezentantem władz wojskowych, — **musieli bezradnie słuchać zapewnień sen. Mikuliczka, iż „bolszewickie państwo jest jedyną ojczyzną „naszego" (t. j. czeskiego) świata robotniczego i jedyną skuteczną ochroną pokoju",** i t. d.

Nie poprzestano jednak na tej tylko demonstracji, gdyż po przemówieniu **chór komunistów zaintonował „Międzynarodówkę"!**

Rzecz jasna, iż opisane incydenty wywołały w prasie czeskiej **ogromną burzę.** Niektóre dzienniki domagają się postawienia demonstrantów przed sąd i przykładnego ich ukarania.

Organ ks. Hlinki („Slovak") z przekąsem stwierdza, że w Warszawie witano towarzysza Chrypina **tylko jako zastępcę dowódcy lotnictwa sąsiedniego państwa,** a w Paryżu policja zdołała wczas zapobiec demonstracjom komunistów, rozpędzając ich pałkami. „Inaczej jednak — pisze „Slovak" — musi być u nas, w Republice Czechosłowackiej", — dodając pod adresem swoich przeciwników z „Narodnich Listów".

„Dzięki temu, że komunistyczni agitatorzy, którzy propagują masowo po kasarniach antywojenne ulotki, trudnią się szpiegostwem i zakładają w łonie armji jaczejki, znajdowali się wśród pierwszych dostojników... W Paryżu nie mógłby towarzysz Unschlicht nie usłyszeć przemówienia komunistycznego agitatora. Ale w Pradze wolno zaprawdę to, co w Moskwie."

Burza, którą wywołał demonstracyjny występ komunistów na lotnisku praskiem, nie prędko ucichnie.

W 400-ną rocznicę

Towarzystwa Jezusowego

MIASTO WATYKAŃSKIE, 19. 8. (KAP). W związku z obchodzoną w dniu 15 bm. rocznicą powstania związku zakonnego, mającego się później rozrość w potężne Towarzystwo Jezusowe, **Ojciec Św. przyjął wczoraj na posłuchaniu generała Jezuitów, o. Włodzimierza Ledóchowskiego** wraz z przedstawicielami kurji generalnej wszystkich domów jezuickich w Rzymie, nowicjuszów i alumnów, w ogólnej liczbie 300 osób.

Na przemówienie o. generała Ledóchowskiego, w którem nawiązując do rocznicy ślubów św. Ignacego na Montmartre w Paryżu, mowca stwierdził szczególne przywiązanie Towarzystwa Jezusowego do Najwyższego Pasterza w Rzymie i prosił go o błogosławieństwo, **Papież odpowiedział, uwypuklając fakt, że pamiętna dla dziejów Towarzystwa data jest również datą ważną** dla historji Kościoła całego. Audjencja obecna wywołuje przed oczyma Ojca Św. **wspaniałą wizję całej rodziny św. Ignacego wraz z nieprzebranemi skarbami dóbr moralnych, połączonych z żarliwą miłością ku duszom.** Słuszne Towarzystwo Jezusowe święci czterechsetlecie swego Betleem lub ściślej mówiąc, swych katakumb, albowiem czem dla Kościoła był okres katakumb, tem dla Towarzystwa było pierwsze zgromadzenie na Montmartrze.

Chociaż właściwa 400 rocznica założenia Towarzystwa Jezusowego przypada dopiero w 1940 r., nic nie przeszkadza, by dziś poświęcić chwilę wspomnieniom pierwszego, tak ważnego w dziejach zakonu, kroku ku realizacji idei Towarzystwa. Papież czytał i całkowicie aprobował list, który generał Jezuitów skierował do członków Towarzystwa z okazji rocznicy. Życzenia składane Towarzystwu przez Ojca Św. mają motyw specjalny, idzie bowiem o żywot i pomyślność organizacji, **która złączona jest ze Stolicą św. węzłami szczególnemi.** Właściwy Jezuitom ślub posłuszeństwa wobec Namiestnika Chrystusowego **jest wielką chwałą zakonu, a dla Ojca chrześcijaństwa, zarówno dziś, jak i zawsze stanowi jedną z najpiękniejszych pociech.** Ojciec Św. przeto szczerze i z głębokiem zadowoleniem stwierdza, że może zawsze liczyć na synowską współpracę Towarzystwa Jezusowego.

Ojciec Św. z radością bierze udział w obchodzonej obecnie pamiątce, obejmując swym wzrokiem całość sięgającej najdalszych granic apostolstwa pracy umiłowanych swych synów z Towarzystwa Jezusowego, zawsze kroczących przed innymi. Kończąc swe przemówienie, Ojciec Św. udzielił Towarzystwu obfitych błogosławieństw, zwłaszcza nowicjuszom, nadziei pełnej chwały przyszłości.

Przygotowania do Kongresu Eucharystycznego w Jędrzejowie

KIELCE 15. 8. (KAP) Pierwszy w diecezji kieleckiej regjonalny Kongres Eucharystyczny w Jędrzejowie **zapowiada się wspaniale.** Kongres ten obradować będzie **w dniach 23, 24, 25 i 26 sierpnia podczas uroczystości ku czci bł. Wincentego Kadłubka, który tu w klasztorze Cystersów dokonał swego błog. żywota i którego szczątki spoczywają w pokiasztornym kościele.** Pierwszy dzień kongresu 23. 8. br. poświęcony będzie dzieciom.

Drugi dzień Kongresu 24 sierpnia poświęcony będzie niewiastom. Rano o godz. 8 będzie wspólna Komunja św. matek i panien, a po sumie o godz. 11 obrady dla matek. Po południu o godz. 3 obrady dla panien. Trzeci dzień Kongresu 25 sierpnia poświęcony jest dla mężczyzn. Po południu o godz. 3 będą obrady dla młodzieńców. Tegoż dnia o godz. pół do 7 wieczorem będzie uroczysta Akademja Eucharystyczna dla inteligencji. Wieczorem o godz. 9 procesja mężczyzn ze świecami z kościoła Św. Trójcy do kościoła Bł. Wincentego. **Przez całą noc adoracja Najśw. Sakramentu w obydwu kościołach.**

Niedziela 26 sierpnia poświęcona jest dla wszystkich stanów.

Niezwykły pomnik

PARYŻ, 19. 8. Dzisiaj odbyło się na esplanadzie starożytnego portu Lourdes, **odsłonięcie pomnika, poświęconego pamięci hrabiego Henryka Russella,** w setną rocznicę jego urodzin.

Russell, autor znanego dzieła „Souvenirs d'un montagnard", był zamiłowanym alpinistą, który zainteresowania swe skierował szczególnie na Pireneje. Pragnąc dać odpowiedni wyraz swego hołdu, wielbiciele Russell'a wpadli na oryginalny pomysł. Mianowicie **podstawa pomnika zbudowana jest z trzystu odłamków głazów, odłupanych ze szczytów Pirenejów i zniesionych w plecakach przez 150 turystów.**

Urywki z dnia

Nie chcą wierzyć...

Pierwsza enuncjacja ks. Metropolity Szeptyckiego, potępiająca morderców śp. Babija, doczekała się zarzutów ze strony „Peremohy" organu grupy Palijewa:

„Charakterystyczne jest w tym liście ujęcie omawianej sprawy i styl. Jedno i drugie nie przypomina poprzednich jego (ks. Metropolity) wystąpień. Przyzwyczajeni do głębokiego ujmowania poruszanych zagadnień i subtelnego stylu, wzruszamy ramionami przy czytaniu ostatniego listu.

Nie chcemy wprost wierzyć, żeby redakcja tego listu wyszła z pod ręki Metropolity. **Najważniejszy kościelny dostojnik może pozwolić sobie na tego rodzaju zbyt, bo w konsekwencji może to spowodować, że takim samym sprostaczonym stylem będę mu odpowiadać.** A tego chyba nie potrzeba nikomu."

Nie zdobyła się „Peremoha" na zaczepienie treści listu wprost. Pośrednio uczyniła to, zarzucając powierzchowne ujęcie omawianego zagadnienia...

Wypada też w tem miejscu zanotować, że „Diło" ogłosiło dopiero wczoraj tekst listu ks. Metropolity w sprawie nadużywania nabożeństw dla celów politycznych.

Kto zniszczył spółdzielnie?

Czytamy w „ABC":

Od roku 1928 do początku roku bieżącego ilość spółdzielni w Polsce wzrosła z 10.116 do 11.762. Ale ilość spółdzielni polskich wzrosła tylko z 6.167 do 6.421 **natomiast ilość spółdzielni ukraińskich wzrosła z 2.487 do 3.411, ilość spółdzielni żydowskich z 670 do 1.005.** Gdybyśmy za podstawę porównań wzięli rok 1929, to okazałoby się, że **ilość spółdzielni polskich spadła o 80, zaś ilość spółdzielni ruskich wzrosła o 495.**

We Wschodniej Małopolsce mimo olbrzymich trudności wywołanych kryzysem spółdzielczość ruska, przede wszystkiem rolniczo-handlowa, rozwija się pomyślnie i jest ważnym czynnikiem podniesienia gospodarczego drobnej własności. Natomiast stosunek chłopa polskiego do spółdzielni charakteryzują najlepiej poniższe słowa włościanina z Poznańskiego: **„Dziś czujemy wstręt do każdej organizacji, bo dużo nas wpadło w nędzę".**

Pięknie wyszedł polski ruch spółdzielczy na opiece i protekcji roztaczanej nad nim przez sanacyjne czynniki polityczne. Teraz jednak należy oprzeć pracę na budowaniu od dołu, od komórki gospodarczej, jaką jest wieś, a nie od central warszawskich.

Z Cyrku Staniewskich

Przyjeżdżający corocznie na gościnne występy do Lwowa Cyrk Staniewskich cieszy się w naszem mieście dużą popularnością, czego zresztą najlepszym dowodem była sobotnia premjera, która zapełniła olbrzymi namiot przy ul. Pełczyńskiej aż po brzegi.

Repertuar jest bardzo bogaty i interesujący. Ogólny podziw budziła **świetna tresura koni** i wogóle **ekwilibrystyka,** karkołomne akrobacje, wymyślne łamańce **trupy chińskiej,** popisy, **młodziutkich tancerek z Folies Bergeres;** dużą wesołość wywołały występy **klasycznych komików cyrkowych** Bima i Boma oraz **popisy słoni,** zwłaszcza jednego, który znajomością czterech działań arytmetycznych zawstydzał niektórych leniuszków z widowni.

Clou programu, występy **kpt. Smitha,** człowieka rzeczywiście o stalowych chyba mięśniach, wywarły silne wrażenie (niektóre mamy, bojąc się huku, uciekały ze swemi pociechami). Całość dobra i można jej wróżyć powodzenie (**u.**)

Z kraju od korespondentów „Kurjera"

Kronika morska

Dziwny tytoń w Ptaśnicy

Straż graniczna, lustrując ogródki warzywne w Ptaśnicy (pow. Działdowo), wykryła u kilku właścicieli (**należących... przypadkowo do opozycji**) na zagonikach tytoń, którego pod groźbą kar bez zezwolenia Monopolu uprawiać nie wolno. Właściciele owych ogródków **zapewniając jednak, że żadnego nasienia tytoniowego, nie wysiali i twierdzą, że musiał uczynić to jakiś osobnik, mający w tem pewien interes...** Ze strony zainteresowanych wysłano niebawem do inspekcji straży granicznej zażalenie, w którem równocześnie proszono o wszczęcie śledztwa w tej sprawie. Prośba ta odniosła skutek o tyle, że odnośne władze wydelegowały do Ptaśnicy specjalną komisję śledczą.

Historja z tym osobliwym tytoniem nabiera w całej okolicy coraz więcej rozgłosu.

KOMORNICY PRZED SĄDEM. Sąd okręgowy w Bydgoszczy wyznaczył na dzień 3 września br. rozprawę przeciw b. komornikowi sądowemu Teodorowi Kuchanowi, oskarżonemu o przywłaszczenie kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Pozatem w najbliższym czasie odbędzie się przed bydgoskim Sądem Okr. proces przeciw b. komornikowi Emilowi Drathowi oraz Janowi Wierzbickiemu również o nadużycia.

Kronika olkuska

Dziwna kandydatka do klasztoru

Do klasztoru SS Norbertanek w Imbramowicach, pow. olkuskiego, zgłosiła się nieznana kobieta, prosząc o przyjęcie do zakonu. Ponieważ odmówiono przyjęcia jej do zakonu, **podpaliła z zemsty stodołę, należącą do klasztoru**, która spłonęła doszczętnie wraz z tegorocznemi zbiorami.

Podpalaczkę, **Helenę Niedzielę** z **Przybysławic**, pow. miechowskiego, aresztowano w tych dniach i osadzono w więzieniu będzińskiem. Symuluje ona chorobę umysłową.

Kronika zakopiańska

Uroczystości w Ludźmierzu

W dniu 15. bm. t. j. w dniu święta Matki Boskiej Ludźmierskiej i tradycyjnego odpustu na Podhalu odbyły się w Ludźmierzu uroczystości jubileuszowe, związane z 700-leciem założenia Zakonu Cystersów i wybudowania przez ten zakon kościoła. W uroczystości wziął udział ks. metropolita krakowski Sapieha wraz z licznem duchowieństwem oraz przedstawiciele władz powiatowych ze starostą p. Korniakiem na czele.

UZUPEŁNIAJĄCE WYBORY W ZAKOPANEM. Na ulicach miasta pojawiły się afisze, zarządzające uzupełniające wybory do rady miejskiej w 3-im okręgu. Dzień wyborów oznaczony jest na 2-go września br.

Okręg 3-ci, podzielony na dwa obwody, obejmuje centrum uzdrowiska. Jest to największy okręg Zakopanego.

WYCIECZKA FRANCUSKA W ZAKOPANEM. Do Zakopanego przyjechała wycieczka krajoznawcza 25 osób z północnej Francji, która przybyła do Polski na pobyt miesięczny i ma swą czasową siedzibę na ten okres we dworze w Andrychowie, skąd urządzane są wycieczki w różne okolice. Wycieczkę tę zorganizowało Polskie Biuro Podróży „Orbis".

Kronika tarnowska

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. W młynie w Skrzyszewie k. Tarnowa wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Mianowicie pomocnik palacza Juljan Bobrowski porwany został przez pas transmisyjny, który urwał mu lewą rękę. W stanie ciężkim Bohrowskiego przewieziono do szpitala w Tarnowie.

Nędza i brak pracy popychają do zbrodni...

Dwa napady rabunkowe w powiecie gorlickim

W ostatnich tygodniach leżąca w powiecie gorlickim wieś **Kobylanka** wsławiła się dwoma napadami rabunkowemi.

W jednym z nich ofiarą nieujętego dotąd zbrodniarza padło **życie dwojga ubogich staruszków: Anny i Antoniego Koslbów**, drugi zaś, który miał miejsce przed kilku dniami zakończył się na szczęście bez ofiar. Do mieszkania niejakiej Przybytniowej **wtargnęło w nocy kilku zamaskowanych bandytów**, z których jeden przebrany był za kobietę. Bandyci sterroryzowali wystraszoną kobietę i usiłowali wydobyć z niej wiadomość, gdzie ukryła **20-kilka złotych**, które pobrała tytułem renty po zabitym na wojnie synu.

W czasie szamotania spadła maska z twarzy jednego z osobników, czem wystraszeni wszyscy zbiegli. Przybytniowa jednak rozpoznała w zdemaskowanym napastniku **jednego z miejscowych parobczaków**, — wobec czego sprawcy napadu znajdują się już pod kluczem.

W obu wypadkach ofiarami napadu byli **ludzie ubodzy, a przypuszczalny łup nie przewyższał kwoty kilkudziesięciu złotych.**

Ilustruje to stosunki panujące obecnie na wsi, gdzie brak pracy i nędza popycha do zbrodni młodych ludzi, którzy na uczciwej drodze nie mogą zdobyć upragnionych groszy. **R. Rs.**

Zagadkowe skrytki w murach U.S.B.

Dokumenty z 1700 i 1709 r.

Podczas remontu w gmachu Uniw. St. Batorego w lokalu, z którego wyprowadziło się Archiwum Państwowe kierownik robót technicznych p. Chodorowski znalazł **w murze dwie zagadkowe skrytki** rozmiarów — szerokość do 60 ctm., wysokość 1.60 mtr. i długość 2 mtr. Wejście do tych skrytek prowadzi przez podłogę i zamaskowane było przez ruchome, dwie tafle parkietu.

W skrytkach p. Chodorowski znalazł **dwa historyczne dokumenty** (oryginały). Jeden z nich pochodzi z **roku 1.700**. Wojewoda lubelski Stanisław Tarło zwołuje nim zjazd sejmikowy. **Drugi dokument pochodzi z roku 1709.** Podpisany jest przez hetm. Lubomirskiego, wzywającego rycerstwo na pospolite ruszenie. **Nadany jest we Lwowie.**

Dalsze poszukiwania w odnalezionych skrytkach w toku.

Napad zamaskowanych bandytów

na mieszkanie parocha

(a) Donoszą nam z **Drohobycza:**

W dniu wczorajszym o godz. pół do 10-tej wieczorem czterech zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w rewolwery, wtargnęło do mieszkania **parocha ks. Szczepańskiego w Rybotyczach**, w powiecie drohobyckim. Sprawcy, którzy wtargnęli do pokoju, gdzie zebrana była rodzina księdza, zawezwali najpierw obecnych, aby zachowali zupełną ciszę, poczem **jeden z bandytów, wygrażając domownikom rewolwerem, zażądał wydania pieniędzy.** Ponieważ paroch nie rozporządzał większą gotówką, bandyta zabrał mu jedynie 7 zł. 30 gr. a jego towarzysze zrabowali sztuczkę płótna, bieliznę i garderobę łącznej wartości około 200 zł. Sprawcy liczyli po 20 do 30 lat życia i najprawdopodobniej pochodzili z Rybotycz, byli bowiem doskonale obznajomieni z rozkładem mieszkania.

Po dokonaniu rabunku sprawcy wycofali się czemprędzej i znikli bez śladu. Zawiadomiony o napadzie posterunek policyjny podjął bezzwłocznie dochodzenia, które prowadzi Powiatowa Komenda P. P. w Drohobyczu. Wynik akcji pościgowej na razie nieznany.

Kronika częstochowska

RUCH PĄTNICZY. W bieżącym i ub. tygodniu bawiły na Jasnej Górze następujące większe pielgrzymki: z Warszawy, Krakowa, Łodzi, Kalisza, Poznania, Lublina, Katowic, oraz z zagranicy: z Danji (60 osób), z Węgier (120 osób) i z Estonji (34 osoby).

ODLOT BOCIANÓW. W piątek w godzinach rannych mieszkańcy Częstochowy mieli możność zaobserwowania niebywałego, jak na obecną letnią porę, zjawiska. Oto stado bocianów, liczące około 1000 sztuk nadleciało od zachodniej strony kraju i zatoczywszy duże koło nad miastem skierowało swój lot nad korytem Warty w stronę południową.

Czyżby zapowiedź wczesnej zimy?

Kronika łańcucka

Zagadkowy strzał zranił ciężko gospodarza

(a). — Obok leśniczówki w **Budzie łańcuckiej**, w powiecie łańcuckim, nieznany sprawca w dniu wczorajszym późnym wieczorem strzelił z dubeltówki do Jana Sierzęgi, raniąc go w prawy bok i w prawą rękę. Sierzęga w stanie ciężkim przewieziony został do szpitala w Jarosławiu. Sprawca nieznany.

Kronika lubaczowska

Wielkie włamanie w szpitalu w Lubaczowie

(a). — Wczorajszej nocy **nieznani sprawcy włamali się do szpitala w Lubaczowie** i skradli tam mikroskop oraz dużą ilość narzędzi ginekologicznych i innych. Szkody na razie nie zdołano ustalić. Włamywacze nie pozostawili po sobie żadnych śladów.

Kronika sanocka

Wiejscy podpalacze

(a). — Nieznani sprawcy podpalili wczorajszej nocy na polu **w Strachocinie**, w powiecie sanockim, pięć kóp koniczyny, która zgorzała doszczętnie. Według zeznania poszkodowanej Marji Cecułowej ze Strachocina sprawcy dokonali podpalenia, powodowani zemstą osobistą na tle majątkowem. Policja jest na ich śladzie.

Kronika rabczańska

Poświęcenie i otwarcie nowego gmachu szkolnego SS. Nazaretanek w Rabce

14 bm. w zakładzie ss. Najświętszej Rodziny z Nazaretu w Rabce, odbyło się uroczyste poświęcenie kaplicy oraz gmachu szkolnego, dokonane przez ks. Arcybiskupa dr. Adama Księcia Sapiehę. Uroczystość tę uświetnił swoją obecnością ks. Biskup dr. Czesław Sokołowski, Sufragan Podlaski, bawiący na wywczasach letnich w domu sióstr w Rabce.

Zkolei ks. Arcybiskup zwiedził nowowybudowany gmach sanatoryjno-naukowy, oglądał doskonale zastosowane do potrzeb szkoły powszechnej i gimnazjum żeńskiego sale z inwestycjami pomocy naukowych, wzorowy internat i całe urządzenie, imponujące swoją strukturą i znakomitem wykonaniem. Zwrócił na to uwagę J. E. ks. Arcybiskup Sapieha i wyraził swe uznanie p. inż. Leopoldowi Dembińskiemu, który gmach i wszystkie urządzenia projektował i wykonał.

Następnie Książę Metropolita przeszedł ze wszystkimi gośćmi do kaplicy, poświęcił ją oraz w słowach mocnych a zarazem serdecznych podniósł znaczenie zakładów wychowawczych, prowadzonych przez Zgromadzenia zakonne żeńskie, podkreślając doniosłość tej placówki w Rabce, winszując obecnej Matce Generalnej Zgromadzenia, Laurecie Lubowidzkiej, tego dzieła, które powstało z jej inicjatywy i dzięki jej staraniom, poczem udzielił wszystkim arcypasterskiego swego błogosławieństwa.

Ks. Arcybiskup, serdecznie żegnany przez wszystkich obecnych, odjechał nad wieczorem tegoż dnia, pośpieszając do Ludzimierza na ingres uroczysty, by święto Wniebowzięcia spędzić wśród ukochanych Podhalan.

Kronika bóbrecka

Strzały złodziejskie w sadzie wiejskim

(a) **W Podjarkowie, w pow. bobreckim**, dostało się wczorajszej nocy kilku złodziei do sadu Abrahama Bauma. Gdy właściciel sadu, **Baum**, usiłował spłoszyć złodziei, jeden z nich **strzelił** do wymienionego, **raniąc go śrutem w prawą skroń i lewy bok.** Ciężko rannym zajął się lekarz. Złodzieje zbiegli bez śladu.

Kronika wielkopolska

Przed Międz. Kongresem Filozofji Tomistycznej

POZNAŃ, 19. 8. (KAP). **Ruch neoscholastyczny, czyli odrodzenie myśli** filozoficznej św. Tomasza z Akwinu **nie jest żadną nowością na ziemiach polskich. Jego prokursorami byli u nas m. in.** znani księża Stefan Pawlicki, **zmartwychwstaniec, autor słynnej „Historji filozofji greckiej", Michał Dębicki z Warszawy, propagator umiarkowanego realizmu oraz o. Marjan Morawski T. J. z Krakowa, który napisał dzieła: „Filozofja i jej zadania", „Celowość w naturze", „Podstawy i prawa" i „Wieczory nad Lemanem".**

Obecnie Polska żyjąca między komunistyczną Rosją, a hitlerowskiemi Niemcami, w normalnych z jednym i z drugim sąsiadem stosunkach, myśl swoją więcej aniżeli kiedykolwiek opierać winna na zasadach kierujących w przeważnej części czynnościami naszemi w życiu jednostkowem i zbiorowem — mianowicie filozofji moralnej i socjologji. Tym też dziedzinom poświęcone będą obrady tegorocznego międzynarodowego Kongresu Filozofji Tomistycznej, który po raz pierwszy na ziemiach polskich, zbierze się w Poznaniu od 28 do 30 sierpnia w Uniwersytecie.

Zabiorą na nim głos znani przedstawiciele myśli neoscholastycznej zarówno zagraniczni, jak i polscy. Papieski Uniwersytet Gregorjański przyśle specjalnego delegata w osobie o. Charles Boyer T. J., sekretarza rzymskiej Akademji św. Tomasza z Akwinu.

Kronika przemyska

SAMOBÓJSTWO. Obok Krasiczyna na oczach kąpiących się ludzi wskoczył do Sanu jakiś starszy mężczyzna. Pospieszono mu natychmiast z pomocą, ale nie zdołano wydobyć nawet zwłok.

AWANTURNICY. Trzej kawalerzy Mieczysław Cap, Władysław Semiraz i Stanisław Semiraz urządzili sobie zajazd na zakład czyszczenia miasta, oraz powybijali w budynku szyby. — Pod zarzutem dokonania niedozwolonego zabiegu aresztowano Rozalję Michnową.

Wyroki śmierci w Austrji

WIEDEŃ, 18. 8. (PAT). Trybunał wojskowy skazał na śmierć jednego narodowego socjalistę za udział w napadzie na wiedeńską radjostację w dniu 25 lipca br. 12 pozostałych uczestników napadu skazano na dożywotnie więzienia. W Insbrucku sąd wojskowy skazał na śmierć 2 narodowych socjalistów, oskarżonych o przemycanie z Niemiec materjałów wybuchowych.

Do 20.000 metrów wzniósł się balon stratosferyczny

BRUKSELA, 18. 8. (PAT). Towarzystwo Badań Naukowych ogłosiło komunikat, w którym prof. Cossyns podaje drogą radjową, że o godz. 15.20 wzniósł się do wysokości 20.000. Załoga balonu odczuwała dotkliwe zimno, wobec czego opuszczono się do 18.000 m. Balon znajdował się wówczas nad Czechosłowacją. Prof. Cossyns donosi dalej, że ma przed sobą jeszcze 5 godzin lotu. Eksperymenty dokonywują się w pomyślnych warunkach. **Pogoda jest piękna, wszystko idzie pomyślnie.**

Ze sportu

SENSACJE TURNIEJU TENISOWEGO

(O) Po pierwszym dniu turnieju wyraziliśmy przypuszczenie, że vicemistrz Polski skończy na trzeciem lub czwartem miejscu. Przypuszczenie to, niestety, **sprawdziło się w stu procentach.** W dniu wczorajszym dobrze dysponowany **Wittman wykończył Tarłowskiego w stes. 6:3, 6:2.** Trzeba przyznać, że Wittman wygrał spotkanie zasłużenie, był bowiem w sumie lepszy od Tarłowskiego zawsze o dwie piłki.

Hebda bez trudu wygrał z Bratkiem. Krakowianin robił co mógł. Jest to zawodnik pracowity o średniej klasie, dysponujący niezłemi czasem zagraniami przy siatce. Wynik 6:1, 6:0 z Hebdą nie powinien go zbytnio zmartwić. Przypuszczamy, że odbije to sobie w przyszłości na... Tarłowskim.

Ciekawy przebieg miał finał gry podwójnej panów Hebda, Wittman — Tarłowski, Bratek. **Pierwsze dwa sety wygrywa para Hebda — Wittman.** W trzecim secie przy stanie 5:2 para Bratek — Tarłowski rozgrywa się i wyciąga na 5:5. Żadna ze stron nie może zdobyć pod rząd dwu genów i przy stanie 11:11 mecz przerwano z powodu ciemności. **Z całej czwórki najlepszym na korcie był Hebda.**

Dzisiaj przedpołudniem godz. 9.30 odbędzie się finał gry poj. panów między **Wittmanem a Hebdą.** Poprzedzi dokończenie gry podwójnej, oraz półfinał gry mieszanej. Popołudniu odbędzie się finał gry poj. pań, półfinał i finał gry mieszanej.

LONDYN. Pływaczka austrjacka Emma Faber przepłynęła kanał La Manche, bijąc o kilka minut dotychczasowy rekord kobiecy.

Rezultaty z 32 dnia wyścigów konnych we Lwowie

Gonitwa pierwsza z płotami. Nagroda 700 zł. 1) og. „Ellis" p. J. Bukowskiego, 2) kl. „Harcerka" stajni „Hrehorów", 3) kl. „Leta" stajni „Jawidz". Tot. zw. 6, fr. 6, 8.

Gonitwa druga. Nagroda 1000 zł. 1) og. „Wicher p. J. Czerkawskiego, 2) kl. „Bad" p. R. ks. Sanguszki, 3) og. „Afront" stajni „Osęk". Tot. zw. 30, fr. 13, 21.50.

Gonitwa trzecia. Nagroda 800 zł. 1) og. „Minaret" p. K. Kołaczkowskiego. 2) og. „Rasim IV p. W. br. Bickera. Tot. zw. 19. fr 11.50, 26.

Gonitwa czwarta. Nagroda 500 zł. 1) kl. „Eboli" J. Bukowskiego, 2) kl. „Jestem Pewna" pp. J. i W. Gutowskich „Lady Langden" p. Z. Höflingera. Tot. zw. 16. fr. 7.50. 850, 10.50.

Gonitwa piąta z przeszkodami. Nagroda 500 zł. 1) og. „Hospodar" stajni „Podhalanka", 2) og. Nawoj. stajni „Osęk". Tot. zw. 11.50. fr. 6.50. 8.

Gonitwa szósta. Nagroda 1.200 zł. 1) og. „Łucznik" p. W. Rutkowskiego. 2) og. „Argus" stajni „Osęk", 3) og. „Adamas" p. St. Żarczewskiego Tot. zw. 18, fr. 7, 9, 7.50.

Gonitwa siódma. Nagroda 500 zł. 1) „Lalka", 2) „Pandur". Tot. 10.50; 5; 5.

Gonitwa ósma. Nagroda 900 zł. 1) „Loterja", 2) „Sfinks"; 3) „Bon ton".

Zerwanie rokowań o sprzedaż kolei wschodnio — chińskiej

MOSKWA, 18. 8. (PAT). Agencja Tass ogłosiła dziś komunikat o przebiegu rokowań między Sowietami a Japonją i Mandżurją **w sprawie sprzedaży kolei wschodnio - chińskiej.** Komunikat Tassa przedstawia dokładnie poszczególne fazy pertraktacyj, począwszy od 2 maja ub. roku, aż do chwili obecnej, tj. do wyjazdu z Tokio delegacji mandżurskiej i opublikowania przez rząd mandżurski deklaracji, czyniącej ZSRR odpowiedzialnym za faktyczne zerwanie rokowań.

Komunikat stwierdza dalej, że w czasie rokowań **strona sowiecka obniżyła swoje żądania z 250 miljonów rubli do 56 milj. rubli,** podczas gdy strona japońska, wychodząc z sumy **50 miljonów jen, doszła do sumy 120 miljonów jen.** Wynika z tego w sposób widoczny, stwierdza w konkluzji Tass, że w czasie przebiegu rokowań ZSRR dał maksimum dobrej woli i ustępstw, **zgadzając się na największe poświęcenia,** chcąc w ten sposób zapewnić bezpieczeństwo i pokój na Dalekim Wschodzie.

Tymczasem strona japońsko - mandżurska **odrzuciła w formie ultymatywnej nawet ostatnią propozycję rządu sowieckiego,** który posunął się w swoich ustępstwach do ostatecznej granicy.

Strajki w Łodzi
Płacić gotówką, a nie wekslami!

WARSZAWA, 18. 8. (Tel. wł. G.). Z Łodzi donoszą, że w ostatnich dniach na różnych odcinkach przemysłu łódzkiego powstają co raz to nowe zatargi na tle umów zbiorowych. **Wszędzie niemal dochodzi do strajków, gdyż robotnicy stanowczo sprzeciwiają się jakimkolwiek obniżkom płac.**

Od szeregu dni strajkuje **5.500 bawełniarzy,** oraz **5.800 jedwabników.** Pracę porzucili pracownicy w warsztatach, produkujących rękawiczki. Skorzystali z tego rękawicznicy - chałupnicy i zastrajkowali, domagając się **podwyżki płac od 60 do 120 proc.**

O stosunkach, jakie panują w tej gałęzi przemysłu, świadczą płace. Chałupnik **za wyprodukowanie jednego tuzina rękawiczek męskich otrzymuje 2 zł., a za tę samą ilość damskich 1.80 zł.**

Wczoraj zastrajkowali również **malarze, lakiernicy i tapicerzy, domagając się zawarcia umowy zbiorowej,** która gwarantowałaby im należyte płace. W przemyśle kuśnierskim strajkuje 300 chałupników pracujących do magazynów futrzanych. Domagają się oni podwyższenia płac o 40 proc. i **wypłacania zarobków w gotówce, a nie w wekslach, jak to dotychczas było praktykowane.**

Tragiczny wypadek znanej lekarki lwowskiej

ZAKOPANE, 18. 8. (PAT). Dnia 17 b. m. pod Żabią Przełęczą nad Czarnym Stawem, wydarzyła się katastrofa, której **ofiarą padła dr. Janina Fränklowa, 31-letnia lekarka ze Lwowa.**

Wybrała się ona z Morskiego Oka przez Żabią Przełęcz na stronę czechosłowacką, w towarzystwie przewodnika Andrzeja Wawrytko - Krzeptowskiego. Około godz. 13 turyści znaleźli się, związani liną, już niedaleko przełęczy. **W pewnem miejscu przewodnik opuścił dr. Fränklową** w zasłoniętem występem skalnym miejscu i po ostrzeżeniu jej, by z poza osłony nie wychylała się, gdyż mogą jej grozić usuwające się z pod jego nóg kamienie, zaczął piąć się stromą ścianą skalną w górę. **Nieuwaga lekarki, która z poza skały mimo ostrzeżenia przewodnika, wychyliła się, spowodowała katastrofę. Jeden z kamieni poruszonych liną, uderzył ją w głowę z taką siłą, że turystka straciła przytomność i osunęła się w dół.** Wawrytko uniknął nieszczęścia porwania go liną w dół jedynie dzięki natychmiastowemu przywarciu całem ciałem do skały.

W tej pozycji przebył pół godziny, nim zdołał umocnić linę, by zejść na dół do turystki i udzielić jej pierwszej pomocy. **Niestety zastał ją w stanie nieprzytomnym, silnie broczącą krwią.** Na skutek nawoływań, znajdujący się w górach turyści dali znać do Morskiego Oka o wypadku. Zorganizowano natychmiastową akcję doraźną. Z Zakopanego udało się Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe do Morskiego Oka, a stąd do miejsca katastrofy. Dr. Fränklową w stanie nieprzytomnym zniesiono do Morskiego Oka, a stamtąd karetką pogotowia ratunkowego do Zakopanego, gdzie w **szpitalu poddano lekarkę natychmiastowej operacji trepanacji czaszki. Stan ofiary katastrofy jest b. groźny.**

Jezuici na audjencji u Ojca św.

CASTELGANDOLFO. 18. 8. (PAT). W sali Szwajcarów Ojciec św. **przyjął liczną delegację Jezuitów z generałem Jezuitów O. Ledóchowskim na czele.** Audjencja odbyła się w rocznicę założenia zakonu przez św. Ignacego Loyolę, który 15 sierpnia 1534 w kaplicy Montmartre pod Paryżem wraz z towarzyszami złożył śluby zakonne. Ojciec św. wysłuchał adresu odczytanego przez O. Ledóchowskiego, poczem wygłosił przemówienie, podkreślając zasługi zakonu, wreszcie udzielił obecnym błogosławieństwa.

Bomby oderwały się od samolotu

BERLIN, 18. 8. (PAT) Według doniesień z Kowna, wydarzyła się tam wczoraj niezwykła katastrofa. Podczas ćwiczeń samolotów bombowych, z niewiadomych dotychczas przyczyn, w czasie, gdy jeden z samolotów znajdował się nad miastem, **oderwały się od niego trzy bomby i upadły na przedmieście Kowna.** Szczęśliwym trafem jedna z bomb nie wybuchła, pozostałe zaś eksplodowały w zabudowaniach folwarcznych, raniąc jednego parobka i zabijając dwie sztuki bydła.

Mocniejsza tendencja dla marki

WARSZAWA, 18. 8. (PAT). Sytuacja na rynku pieniężnym nie wykazuje w dniu dzisiejszym poważniejszych zmian. Wahania dewiz na giełdach europejskich były dziś minimalne. **Dewiza amerykańska zniżkowała bardzo nieznacznie w Paryżu z 14.97.3/4 do 14.97, a w Zurychu z 3.02.5/8 do 3.02.1/2.** Natomiast na giełdzie londyńskiej dewiza ta wykazała nawet pewien wzrost z 5.10.1/8 do 5.10.5/8. Na podkreślenie zasługuje jedynie **mocniejsza tendencja dla marki niemieckiej,** mianowicie na giełdzie londyńskiej dewiza berlińska **zwyżkowała z 12.86.1/2 do 12.83,** na giełdzie zaś w Zurychu ze 119.70 do 120.40.

Wyrok śmierci w Wilnie

WILNO, 18. 8. (PAT). Przed sądem doraźnym toczył się tu proces **przeciwko Michałowi Rogowskiemu, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz jednego z ościennych państw.** W wyniku rozprawy **Rogowski został skazany na karę śmierci.** P. Prezydent R. P. **nie skorzystał z prawa łaski, wobec czego wyrok zostanie wykonany dziś.**

Zatrudnienie bezrobotnych

WARSZAWA, 18. 8. (Tel. wł. G). Jak już donosiliśmy, w szeregu województw dotkniętych klęską powodzi, **podjęte zostały roboty publiczne nad naprawą dróg i wałów ochronnych.** Według oficjalnych danych w samem województwie krakowskiem **zatrudniono w ostatnim tygodniu 1.500 robotników przy robotach publicznych.**

Zmiany osobowe w Min. Przemysłu

WARSZAWA, 18. 8. (Tel. wł. G.) W Ministerstwie Przemysłu i Handlu nastąpiła zmiana na stanowisku naczelnika wydz. handlu zagranicznego. Dotychczasowy kierownik tego wydziału przeniesiony został do Ministerstwa Skarbu gdzie pełni obowiązki dyr. departamentu celnego. Kierownikiem wydziału handlu zagranicznego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu **mianowany został radca Budzyński.**

DAJ GROSZ NA LOPP

CO DZIEŃ NIESIE?

20 SIERPNIA
Wsch. sł. 3 g. 54 m.
Zach. sł. 19 g. 19 m.

Poniedziałek
Bernarda
Wtorek Joanny

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy przez Częstochowę: 0.45 (kursuje od 15 maja do 6 października). 7.15 p), 11 58, 15,15, (kursuje od 14 sierpnia do 20 sierpnia), 17 20 (p), 23,00.

Do Warszawy przez Kielce, Radom. Dęblin: 22,15.

Do Katowic: 5.10, 6.01, 6,50, 7 31 (Lux-Torpeda kursuje wtorki środy, czwartki piątki i soboty), 10,45, 11,22 (p), 12,20 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki piątki), 13,20 (kursuje od 1. czerwca do 2 września codziennie), 14.25, 17,12 (p), 19.25 (kursuje codziennie z wyjątkiem 25, 26 grudnia i 21 i 22 kwietnia) 21,30 (p), 21.36 22,27 (Lux-Torpeda kursuje tylko w niedzielę).

Wiedeń—Praga: 11.22 (p), 21.00 (p) 6.10. 7.40, 14.25.

Gdynia: 17.12 (p), 21,30 (p).

Zebrzydowice: 11,22 (p) 14.25. 21.30 (p)

Poznań: 6.01 10.45, 17.12 (p), 21.30 (p).

Berlin: 11,22 (p), 21.30 (p), 6,10, 10.45 17,12, 21.36.

Cieszyn: 17.45.

Chrzanów: 5 10 (kursuje od 31 maja do 2 października), 7.40, 11.22 (p), 14.25, 17.42, 21.30, 21.36.

Dziedzice: 5.10 (kursuje od 31 maja do 2 października) 7,40, 11.22 (p), 14.25, 17.42, 21.30, 21.36.

Żywiec: 17 42.

Lwów: 11.20 (p), 11.25, 10 00 (p), 0.15 Lux-Torpeda), 15.21 (kursuje od 15 maja do 6 października) 18.15 23.05 (kursuje od 15 maja do 6 października).

Zakopane 0.05 (kursuje od 7 października do 15 grudnia), 0.45 (kursuje od 15 maja do 7 października), 3 40 (kursuje od 15 maja do 6 października), 7.25 (kursuje od 15 maja do 6 października), 8.51 (kursuje w niedzielę Lux-Torpeda), 9.15 13 52 (p), (kursuje od 15 maja do 6 października), 14 35 (kursuje od 13 sierpnia do 19 sierpnia). 14.48 (kursuje w soboty 9.05 (p).

Z TEATRU im. J. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

Teatr aż do odwołania nieczynny.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „A. L. 14“ i rewja.
MUZEUM: nieczynne.
ATLANTIC: „6 żon Henryka VIII.“
APOLO: „Symfonja serc“.
BAGATELA: „Hotel studentów“ i rewja „Jak się bawić, to się bawić“.
DOM ŻOŁNIERZA: „Ulica potępionych dusz“.
PROMIEŃ: „Węgierska miłość“ i „Noc w Budapeszcie“.
SZTUKA: „Wróg we krwi“.
SŁONKO: „Moje marzenie“ i rewja „Goło, ale na wesoło“.
ŚWIT: „Dolina trwogi“ (Greta Nissen i George O'Brien)
UCIECHA: „Niebieskie ...“
WANDA: „Ja mam temperament“.

—o—

KOMUNIKATY

NOWY ROK SZKOLNY NA AKADEMJI SZTUK PIĘKNYCH. Wpisy na Akademję trwać będą od **1 września** do **8 października** br. Nowy rok szkolny zaczyna się dnia **8 października. Przyjmowanie podań** o przyjęcie nowych uczniów kończy się dnia **25** bm **Egzaminy wstępne** zaczynają się **24** bm.

Co zwiedzać w Krakowie

ZABYTKI — MUZEA — WYSTAWY

MUZEUM NARODOWE

I. GALERJA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ zamknięta aż do odwołania.

II. ODDZIAŁ IM. EMERYKA HR. HUTTEN-CZAPSKIEGO, Wolska 10. Numizmatyka, grafika, druki, broń i przemysł artystyczny. Środy, niedziele i święta od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

IV. ODDZIAŁ IM. FELIKSA JASIEŃSKIEGO, ul. Szczepańska 11. Okazy sztuki polskiej i japońskiej, dywany, sprzęty z różnych epok itd. O otwarciu poszczególnych wystaw zawiadamia się osobnemi ogłoszeniami. Codziennie od 10—14. Wstęp zł. 1.

V. ODDZIAŁ IM. ERAZMA BARĄCZA, Karmelicka 51. Kilimy polskie, dywany wschodnie, broń, sprzęty, malarstwo XIX wieku. W środy, niedziele i święta od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

VI. WIEŻA RATUSZOWA, Rynek Gł. Zabytki rzeźby polskiej w oryginałach kamiennych i odlewach gipsowych. Niedziele i święta od godz. 10—14, wycieczki także w innym czasie za uprzedniem zgłoszeniem. Wstęp gr. 50.

III. DOM I MUZEUM JANA MATEJKI, ul. Florjańska 41. Zbiory Jana Matejki i artystyczna po nim spuścizna. Codziennie od godz. 10—14. Wstęp zł. 1.

VII. BARBAKAN, zabytki sztuki fortyfikacyjnej, otwarty codziennie od godz. 10—14. Wstęp gr. 50 od osoby.

WIEŻA MARJACKA, codziennie od godz. 10—14. Wstęp gr. 50, wycieczki gr 25.

MUZEUM XX CZARTORYSKICH, ul. Pijarska 6. Zwiedzanie grupami pod kier. funkcjonarjuszów muzeum we wtorki i piątki o godz. 10, 11 i 12. Wycieczki mogą zwiedzać w innym czasie po porozumieniu się z dyrekcją.

MUZEUM ETNOGRAFICZNE, Wawel 7, codziennie od godz. 10—13. Wstęp gr. 50. Młodzież i wycieczki gr. 20, wycieczki szkolne od godz. 9—16 za opłatą gr. 10 od osoby.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE P.A.U., ul. Sławkowska 17, codziennie od godz. 10 do 13. Wstęp gr. 50.

MUZEUM FIZJOGRAFICZNE P.A.U., ul. Sławkowska 17, codziennie od godz. 10—13. Wstęp wolny.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE, ul. Smoleńsk 9, niedziele i święta od godz. 10—13 Wstęp zł. 1.

KRONIKA KRAKOWSKA

NIEUDAŁY PODSTĘP. Dziera Wawrzyniec, rolnik, zam. w Czernichowie pow. Miechów doniósł organom P. P., że dnia 16 b.m w czasie gdy stał z wozem na Pl. Nowy Kleparz, w celu sprzedania 200 kg. owsa, przystąpił do niego nieznany osobnik, który po krótkim targu zakupił u niego owies i przełożył go na obok stojący wóz, a następnie wezwał Dzierę, by pojechał z nim na ul. Mazowiecką do jego domu, gdzie mu zapłaci za jego owies.

Dziera wsiadł na wóz owego osobnika, a po przyjeździe na ul. Mazowiecką, osobnik ów polecił Dzierze, by zaniósł on jeden worek owsa do — rzekomo jego — domu, co też Dziera uczynił. Po odniesieniu owsa i powrocie na ulicę, Dziera zauważył, że osobnik ten wraz z wozem i resztą owsa oddalił się, przeto wszczął przy pomocy osób przygodnych na rowerach pościg za owym osobnikiem, który widząc się osaczonym, zeskoczył z wozu i zbiegł w pole w niewiadomym kierunku.

Koń wraz z wozem, którym posługiwał się nieznany osobnik, zatrzymany został przez I. Poster. P. P:, gdyż zachodzi podejrzenie, że pochodzi on z kradzieży.

ROWERY GINĄ. König Stanisław, zam. przy ul. Zamenhofa 4. doniósł organom P. P., że nieznany sprawca skradł mu rower męski pozostawiony bez opieki w bramie domu przy ul. Grodzkiej L. 10. wartości 50 zł.

Rajdych Jan, zam. przy ul. Piotra Michałowskiego 13 doniósł organom P. P., że nieznany sprawca skradł mu z niezamkniętej komórki rower, wartości 100 zł.

WŁAMANIE DO MIESZKANIA. Matzke Zofja, wdowa po lekarzu, zam. w Krakowie przy pl. Dominikańskim doniosła organom P. P:, że w czasie jej pobytu na letnisku t. j. między 7. 8: a 16. 8. br. nieznani dotychczas sprawcy włamali się do jej mieszkania, skąd skradli cały szereg przedmiotów łącznej wartości 3.430 zł.

KRWAWA BÓJKA ROLNIKÓW. 16. 8. br. o godz. 13 20 powstała na ul. Na Stawach awantura na tle porachunków osobistych, a następnie bójka między Wąsikiem Andrzejem lat 34, rolnikiem, zam w Kryspiniowie pow. Kraków, Biedą Franciszkiem, lat 29, rolnikiem, zam. w Cholerzynie pow. Kraków a Kozłem Albinem, lat 26, rolnikiem i jego bratem Stanisławem, zam. w Kryspiniowie, w czasie której Wąsik zadał dwa cięcia brzytwą w okolicy czoła i klatki piersiowej Kozłowi Stanisławowi. Rannego Pog. Rat. odwiozło do szpitala św Łazarza na Oddział chirurgiczny.

„ODWDZIĘCZYŁA SIĘ“. Chwała Wiktorja, zam. przy ul. Czarnowiejskiej 24 doniosła organom P. P., że przyjęła do swojego domu nieznaną z nazwiska dziewczynę, napotkaną na ulicy, która korzystając z nieuwagi skradła na jej szkodę garderobę, wartości 140 zł. i zbiegła w niewiadomym kierunku

—o—

Budowa linji kolejowej Kraków - Miechów

Prace koło budowy kolei Kraków — Miechów posuwają się szybko naprzód i prawdopodobnie zostaną ukończone z końcem bieżącego roku. Nasyp już jest gotowy, jak również mosty. Ogółem ukończono już budowę około **20 km.** toru. Gotowe są **również** dworce kolejowe **na** 5-ciu nowych stacjach: **Sudoł, Łuczyce, Słomniki, Miechów i Tunel.**

Nowa linja kolejowa przyczyni się do znacznego **skrócenia linji Kraków — Warszawa** i to będzie największa korzyść z jej budowy. Pozatem połączenie Krakowa z całym szeregiem miejscowości, leżących na północ, przyczyni się do ożywienia stosunków handlowych między miejscowościami, które dotychczas z powodu braku komunikacyj były narażone na znaczne trudności gospodarcze.

Mapki lasu Wolskiego

Niedawno poruszyliśmy na łamach „Kurjera Powszechnego“ sprawę konieczności wydania planików lasu Wolskiego. W artykule p. t. „Płuca Krakowa“, zamieszczonym w nr. 211, pisaliśmy:

— ...Daje się odczuwać brak planów któreby ułatwiały orjentowanie się w lasku. Często się zdarza, że używający przechadzki po lasku, błądzą, nie mogąc dojść do upatrzonego celu... Należałoby sporządzić plany, umieszczone w miejscach licznie uczęszczanych, według których publiczność mogłaby się orjentować, przechadzając się po lasku. Oprócz tego należałoby wydać planiki lasku Wolskiego, wskazujące zarówno drogi, prowadzące do lasku, jak i główne aleje i drogi w samym lasku

Myśl poruszona przez nas znalazła zrozumienie u Zarządu lasu Wolskiego, który wydał „mapki orjentacyjne lasu Wolskiego“. Mapki te przyczynią się do zwiększenia ruchu wycieczkowego mieszkańców Krakowa do lasu Wolskiego. Są one formatu kieszonkowego, wykonane barwnie na kartonie, zawierają opis miejsc, godnych zwiedzenia i uwidoczniają wszystkie, nawet najmniejsze drogi, chodniki i polany. Mapki te w cenie 20 gr. za sztukę, są do nabycia w kioskach w lesie Wolskim, w autobusie, kursującym na linji Wola Justowska—Kraków, a w niedzielę i święta przy przystanku autobusów miejskich koło restauracji Bizanca na Woli Justowskiej i na terenie lasu Wolskiego.

Z SĄDU KRAKOWSKIEGO

Za puszczanie w obieg fałszywych pieniędzy

W ub. piątek odbyła się przed sądem okręgowym karnym w Krakowie rozprawa przeciwko **Ludwikowi Szwedowi,** lat 25, oskarżonemu o to, że w lipcu 1933 r. **usiłował puścić w obieg fałszywą pięciozłotówkę** w szynku Berka Rattersmana w Łapczycach, pow. Bochnia. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydał wyrok, skazujący Szweda na **6 miesięcy więzienia.** Trybunałowi przewodniczył s. o. dr. Pilarski, wotowali s. o. dr. Ostręga i s. o. dr. Rząca. Oskarżał prokurator dr. Rawa.

Konferencja w sprawie pomocy powodzianom

W Tarnowie odbyła się pod przewodnictwem starosty Lissowskiego konferencja starostów powiatów najbardziej dokniętych klęską powodzi, a mianowicie: dąbrowskiego, mieleckiego, bocheńskiego, ropczyckiego i brzeskiego, delegatów wojewódzkiego komitetu pomocy ofiarom powodzi i inspektora pracy. Konferencja miała na celu omówienie jednolitej organizacji komitetów pomocy oraz przejście z pomocy doraźnej na długotrwałą, której konieczność ustalono do lipca 1935 r.

Naprawa drogi w powiecie miechowskim

Wydział drogowy pow. miechowskiego rozpoczął w tych dniach gruntowną reparację nawierzchni najbardziej zniszczonej drogi, prowadzącej z Miechowa w kierunku granicy powiatu olkuskiego, na łącznej przestrzeni 20 km. Równocześnie wydział drogowy pow. olkuskiego przystąpił do naprawy tej samej drogi na przestrzeni od granicy powiatu miechowskiego do miejscowości Zarzecze poprzez Wolbrom. Droga z Olkusza do granicy powiatu będzińskiego została już naprawiona.

Audycje radjostacji krakowskiej

Poniedziałek, dnia 20 sierpnia 1934 r.

6.30 Aud. poranna z Warszawy. 7.25 Program na dz. bież. i wiadom. lok. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Transm. z Warszawy. 12.10 Koncert muz. lekkiej z Ciechocinka. 13.00 Dz. południ. z Warszawy. 13.05 Płyty. 14.00 Transm. z Warszawy. 16.00 Wesoła aud. muzyczna z Warszawy 16.45 Muzyka lekka z płyt. 17.00 Aud. dla dzieci ze Lwowa. 17.15 Koncert kameralny. 17.45 Transm. z Warszawy. 18.15 Płyty. 18.45 Pogadanka z Warszawy. 18.55 Rozmaitości, komunikaty. 19.10 Program na dz. nast. 19.15 Aud. żołnierska z Warszawy. 19.40 Płyty. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Transm. z Warszawy. 21.00 Capstrzyk marynarki wojennej z Gdyni. 21.02 Odczyt pt.: „Wrażenia z mistrzostw wioślarskich Europy“ wygł. red. Wł. Długoszewski 21.12—23.05 Transm. z Warszawy.

Z giełdy krakowskiej

Waluty

Kraków, 20 sierpnia.

Dolar 5.16—5.21;
Funt szterling 26.50—26.70.
Frank szwajcarski 17 00—17.00;
Marka niemiecka 185.00—190.00;
Szyling austrjacki 97.50—99.50;
Korona czesko-słowacka 21.75—22.0.

Giełda zbożowa

Kraków, 18 sierpnia.

Kursa ustalone na podstawie cen orjentacyjnych

Pszenica dwor. czerw. stand.	21.00—21 25
Pszenica biała stand.	20.75—21.00
Pszenica targowa stand	19.50—20.00
Pszenica nowa przemiałowa	19.00—20.50
Żyto dworskie stand.	16.50—16.75
Żyto targowe stand.	16.00—16 50
Żyto stare stand.	16.50—17.00
Owies dworski stand.	14.00—14 50
Owies targ. stand.	13.50—13.75
Jęczmień browar. stand.	16 00—17.50
Jęczmień na krupy stand.	15 00—15.50
Łubin żółty na karmę	10.00—10.50
Łubin żółty do siewu	11.00—12.00
Makuchy rzepakowe	17.50—18.50
Makuchy lniane	23.00—24 50
Soja	23.00—24.00
Siano słodkie	8 50— 9.00
Siano średnie	7 00— 7.50
Siano kwaśne	6.00— 6.50
Koniczyna pastewna	10.00—11.00
Słoma długa	3.50— 3 75
Słoma mierzwa luzem	3.00— 3.50
Ziemniaki stołowe	4.00— 4.50

Ceny orjentacyjne wypośrodkowane przez Komisję notowań na podstawie nieoficjalnych transakcyj oraz podaży i popytu. **Tendencja spokojna — dowozy średnie.**

Jak ogłaszać — to w Kurjerze!

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 30 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 30 gr.

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr

Sprzedaże

Nie wyrzucajcie

Swoich Pieniędzy, kupując tandetę sklepową lecz wprost w źródle, Firma SANDKER. Wytwórnia mebli i tapicernia Leona Sapiehy 34, poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzędnego gatunku. Sypialnie, Jadalnie, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne. Otomany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne według najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłatach. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli Uwaga na firmę SANDKER Lwów. L. Sapiehy 34. 24'

Sprzedam

tanio kilka par uprzęży szorów z dobrej skóry i z niklowem okuciem. Rząsa, Lwów, plac Bernardyński 3. 24062

Sprzedam

Fabrykę musztardy i kiszenia kapusty na G. Śląsku dobrze zaprowadzoną na dogodnych warunkach. Jan Wojnar Królewska Huta ul. Piotra 22. 24071

Mieszkania

W tej rubryce

umieszczamy ogłoszenia o wolnych mieszkaniach oraz poszukujących mieszkań — do 10 słów 2 razy bezpłatnie. 18966

Dwa pokoje kawalerskie

do wynajęcia od zaraz. Bliższa wiadomość Lwów, ul. Dwernickiego 6, u dozorcy. „G.“

4 pokoje

przynależytości, komfort, centralne ogrzewanie, wysoki parter, Lwów, Zimorowicza 19. Oglądać 4—6 — portjer wskaże. 24013

Potrzebne

zaraz 2 pokoje kuchnia, nowoczesny, okolica Długosza. Oferty Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Profesor“. 24029

3 pokoje

kuchnia, czwarte piętro, Lwów, Nabielaka 35, zaraz do odnajęcia. Pełny komfort, wiadomość u dozorcy 24067

Szukam

mieszkania trzy lub cztery pokoje, pełny komfort, okolica ul. Akademickiej, tylko mezzanin lub pierwsze piętro, Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Doskonały płatnik“. 24069

4-pokojowe

pełnokomfortowe, odnowione. Lwów, Strzemię 11a boczna Zyblikiewicza do wynajęcia. 24084

2 pokoje

z kuchnią komfort Lwów, Gundulicza 5 (boczna Ponińskiego) do wynajęcia. od 1 września. Wiadomość u gospodarza od 10—13. G

Pokój

kawalerski z łazienką do wynajęcia od zaraz. Wiadomość Lwów, ul. Zdrowie 10. II piętro na lewo. G

Poszukuję

pokoju z kuchnią ewentualnie dwa pokoje z kuchnią w śródmieściu. Zgłoszenia Kurjer, Lwów Zimorowicza 10 pod „Urzędnik“ U

Jednoosobowy

pokój wraz z kuchenką na mansardzie do wynajęcia. Lwów, Łyczakowska 32, gospodarz. 24086

Pokoje umebl.

Elegancki

pokój dla pani, na stanowisku, z utrzymaniem, do wynajęcia. Lwów, św. Jacka 5, I. p. 24089

Pomoc

w nauce i troskliwą opiekę wraz z całem utrzymaniem zapewni chrześcijańska rodzina uczniowi — uczenicy ze szkoły powszechnej lub niższego gimnazjum. Cena niska. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Troskliwa opieka“. 23410

Kulturalny

sposób ogłaszania wolnych pokoi umeblowanych — to ogłoszenie w dzienniku (w „Kurjerze“ do 10 słów 2 razy bezpłatnie): oszpecanie miasta zapomocą lepienia kartek z ogłoszeniami na rynnach i murach domów jest niekulturalne i karalne według odnośnych rozporządzeń Prezydjum Zarządu miasta. 18967

2 studentów

z całodziennem dostatniem, zdrowem utrzymaniem przyjmę na mieszkanie. Troskliwa opieka zapewniona. Lwów, Chmielowskiego 5 m. 7. 23565

Balkonowy

czysty, jasny, duży pokój dla solidnych Lwów, Listopada 5 m. 8 23864

Studentów

przyjmę utrzymanie opieka. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Profesor C.“. 24019

Przepiękna

garsoniera, dwa pokoje, przedpokój, gaz, łazienka do odnajęcia. Wiadomość dozorca Lwów. Nabielaka 35. 24068

Pokój

umeblowany, zaciszny, komfort, wynajmie gospodarz. Lwów, Czereśniowa 7. Oglądać 2—8. 23977

Poszuk. pracy

Kobieta

w sile wieku, chętna do pracy, poszukuje posługi. Wiadomość Lwów, Małeckiego 5, suteryny. 24077

Wolne posady

Ogłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Młodzieniec

zdrowy i chętny do pracy, ze szkołą najmniej wydziałową — zostanie przyjęty do zawodowej nauki w handlu spożywczym. Kasprowicz i Wąsowicz w Stryju. 23994

Potrzebna

służąca do wszystkiego. Lwów, Listopada 93a, II. p. 24085

Nauka

Do egzaminów

w zakresie gimnazjum ze wszystkich przedmiotów przygot. oraz pomocy w nauce udzielam. Za wynik ręczę. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „Germanista“. 24035

Uzdrowiska

Rozłucz

Najpiękniej położona willa „JANINA“ wśród lasów szpilkowych poleca z całem utrzymaniem pokoje słoneczne z balkonami. Kuchnia smaczna. Ceny niskie. 16179

Horyniec-Zdrój

stacja kolejowa w miejscu, Kąpiele — Siarczane — Borowinowe. Wodoleczalnictwo wylecza skutecznie i szybko wszelkie choroby reumatyczne, kobiece, przemiany materji. Okolica lesista, — park — tenis — piękne wycieczki — kąpiele rzeczne — dancingi — kawiarnia muzyka zdrojowa. Pierwszorzędne pensjonaty zakładowe „Kalistówka“ i „Aleksandrówka“ wykwintnie urządzone. Sezon już otwarty! Korzystajcie z taniego Sezonu Wiosennego. Informacji udziela apteka W Pana Dobrzańskiego we Lwowie oraz Dyr. Zakładu Zdrojowego Horyniec — Zdrój. 17120

Przed wyjazdem

na wywczasy zapewnijcie sobie mieszkanie w pensjonatach znanych Wam z ogłoszań w „Kurjerze“. Nie zapomnijcie również o zapewnieniu sobie regularnej dostawy „Kurjera“. 18965

Niemirów-Zdrój

Pensjonat „Zofjówka“ wynajmuje z całem utrzymaniem 4 zł. 24072

Jaremcze

Polski pensjonat „Gencjana“ słoneczne pokoje, wykwintna kuchnia. Ceny posezonowe — Zarząd. 24073

Patria, Palace-Hotel w Krynicy

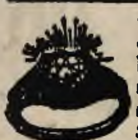
poleca na 3-ci sezon pokoje z utrzymaniem lub bez. Ceny specjalnie zniżone. 24087

Zguby

Unieważnia się

zgubioną książeczkę wojskową Dra Władysława Tarnawskiego. P. K. U. Przemyśl. G

Różne

Gdy się popsuje coś w Twej złotej broszy — „Galwanoplator“ naprawi starannie już od 50 groszy. Lwów, Kopernika 14 naprzeciw Kina. 1311

Pracownia szklarska

B. Stelmacha, Lwów, Kopernika 22, tel. 45-79 wykonuje wszelkie roboty szklarskie. Poleca wielki wybór ram i karniszów najnowszych wzorów po cenach najniższych. 1126

Meble

do wszelkich pokoi najkorzystniej nabyć można W WYTWÓRNI MEBLI Fr. Zielińskiego, Lwów, Kołłątaja 5 w podwórzu. Stale na składzie. 848

Bieliznę

męską i damską pończochy, skarpetki, rękawiczki, krawaty w wielkim wyborze poleca firma

ZYGMUNT ZALESKI

Lwów, Boimów 4. 1103

Czyszczenie

ścian i sufitów. Wiórowanie posadzek. Cena od pokoju 5 zł. „Nowego“ Lwów, Senatorska 7. tel. 36-51. 1239

Torebek

damskich pracownia „Barasz“ mieści się obecnie przy Zimorowicza 7 (Lwów). 1943

Do studenckich

legitymacyj fotografje wykonuje szybko Skórski Lwów Kopernika 22. 23988

Tanio

suknie, bluzki, spodnice, szlafroki, fartuszki, pończochy, reformy poleca: Szekalska, Lwów, Halicka 12, I piętro. 1270

Tel. 51-89.

Lwów, ul. Zyblikiewicza 2 I p. drzwi 2. Przepisywania na maszynie. Strona 20 gr. Kopje 5 gr. również w języku niemieckim i franc. 1106

Humor zagraniczny

Emilek: — Ciociu, kto ciebie uczył gry fortepianowej?
Ciocia: — Nikt — sama się nauczyłam.
Emilek: — Ach tak, to już wszystko rozumiem.
(„Holite Humor“, Londyn)

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Reklamy w tekście

Na 1-szej stronie	zł.	1·50
Cała 1-sza strona	„	1.200·—
Na 2-giej i 3-ej stronie	„	0·80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	„	800·—
na dalszych stronach tekstu	„	0·70
Cała strona	„	600·—

Różne reklamy:

Komunikaty i artykuły reklamowe	Zł.	1.—
Na stronie kronikarskiej	„	0·80
W dodatku literacko-naukowym	„	1·—
Nekrologi do 200 mm.	„	0·50
„ „ 300 „	„	0·80
„ powyżej 300 mm.	„	1·—

Ogłoszenia drobne:

Ogłoszenia za tekstem za mm.	zł.	0·30
Na ost. stronie i wśród drob. (6 łam.)	„	0·30
Ogłoszenia drobne za słowo	„	0·10
Matrymonjalne	„	0·20
Dla poszukujących pracy za słowo	„	0·03
Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.		

UWAGI:

Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dni 3-ch, zamiejscow. do dni 8-mi od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 25 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-ej.

Podstawą obliczenia jest 1 m/m w 1 łamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych kosztują o 20% drożej.

Wydawca: Mgr. D. Macieiko. Czcionkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Lwów. Mochnackiego 48. Odpow. red. Marjan Ostrowski